

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 21/13679-25
Saksbehandler Steinar Knutsen

Utvalg	Møtedato
Areal- og transportplanutvalg i Kristiansandsregionen	16.06.2023

Årsberetning 2022 og revidert budsjett 2023

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Årsrapport ATP samarbeidet 2022 godkjennes
2. ATP- samarbeidets regnskap for 2022 godkjennes.
3. Endringer i ATP budsjettet 2023 gjøres i tråd med følgende tabell:

ATP budsjett 2023 (belønningsmidler tom. 2019)				
Nr	Prosjekt/tiltak	Budsjett 2023	Endrings forslag	Revidert budsjett 2023
8	Breddeutvidesle Hengebroa Haus-Mosby	10,0		10,0
19	GS Fv 405 Vennelsaheimen - Holteveien	3,5		3,5
29	Kollektivterminal Tangvall	10,0		10,0
29	Kollektivterminal Åkle	2,5		2,5
31	Kollektivtrase Rutebilområde til Bjørndalssletta, utredninger	0,9	-0,9	0,0
42	Reasfaltering av viktige kommunale sykkelveier	1,0	-0,7	0,3
62	Trygg sykkelparkering kommunene	1,0		1,0
66	Universell utforming - oppgradering av holdeplasser	5,0	-3,0	2,0
75	Oppradering av sykkelstøttestreker	0,4	-0,4	0,0
78	Hurtiglading for el-taxi	1,0	-1,0	0,0
83	Bussframføring Rutebilområde til Bjørndalssletta, tiltak	3,3	-3,3	0,0
85	Nullutslippsløsninger (Hurtiglading el-buss)	2,8	-1,8	1,0
86	GS-vei Fv3908 Skudeviga-Kilura	5,0	5,0	10,0
	Del sum	46,3	-6,1	40,3

ATP budsjett 2023 (belønningsmidler fom. 2020)				
Nr	Prosjekt/tiltak	Budsjett 2023	Endrings forslag	Revidert budsjett 2023
101	Driftstilskudd til kollektivtrafikken	80,0		80,0
104	Hurtiglading for buss	2,7	-2,7	0,0
105	Hurtiglading el-taxi	1,0	-1,0	0,0
106	Kvadraturen - mindre fremkommelighetstiltak	1,0	-1,0	0,0
107	UU holdeplasser og linjer	1,0		1,0
114	Mosby-Haus - Hengebro tilleggbevilgning (til prosjekt 8)	5,0		5,0
115	Fv. 456 x 457: Kjoskrysset - Fremkommelighet og TS for sykkende og gående	23,2		23,2
117	Fv. 3766: Birketveit, Iveland sentrum. Fortau - Ferdigstilling.	1,3	3,0	4,3
121	Fv. 4234: Toftelandsveien-Toftelandsbrua: Fortau	3,0		3,0
122	Fv. 420: Heldal - Tingsaker - forenklet løsning i Helldalsbakken	5,0		5,0
124	Fv. 4234 Løsning fra innkj. til Volleberg til gangbru over Songdalselva v. Birkeli	4,0		4,0
126	Vennesla: Kv. XX Auravegen: Oppgradering/Separering	4,5		4,5
127	Birkeland: Tollnes, oppgradering av kryss også TS-tiltak	1,0		1,0
128	Sykkelparkering i barnehager og skoler	0,0	1,2	1,2
130	Kollektivtiltak infrastruktur		2,8	2,8
131	Forprosjekt for aktuelle prosjekt fremover		3,6	3,6
132	Prosjektering/regulering av prosjekter fremover		1,8	1,8
	Rentemidler 2022		-1,6	
Delsum		132,7	6,1	140,4
Total sum		179,0	0,0	180,7

Mindreforbruk i driftsbudsjettet på 357 919 kr foreslås avsatt slik:

1	Strakstiltak	Kr 200 000
2	Folketellere	Kr 100 000
3	Spesialsykler til utlån i barnehage (vedlikehold)	Kr 57 919
	TOTAL	Kr 357 919

Vedlegg

ATP årsrapport 2022 med luftkvalitet

Sammendrag

Årsrapporten for ATP- samarbeidet i Kristiansandsregionen består i hovedsak av innholdet fra «Belønningsrapport 2022» som ble sendt vegdirektoratet (tidl. SD nå ny organisering f.o.m. i år) i januar 2022. I tillegg er det inkludert opplysninger om ATP-utvalget (dets sammensetning, antall møter osv.). Årsrapporten inneholder regnskap og revisorberetninger.

Det er også utarbeidet et forslag til revidert budsjett 2023.

Saksopplysninger

Belønningsavtalen 2020-2023

Gjeldene belønningsavtale mellom Kristiansandsregionen og staten er på til sammen 360 mill. kr. I tillegg har staten vedtatt en ordning med tilskudd til reduserte billettpriser og midlene her utbetales sammen med belønningsmidlene.

Til sammen blir det 440 mill. 2020-kroner i avtaleperioden, fordelt som følger:

År	Belønningsmidler	Tilskudd til reduserte billettpriser	Sum
2020	90	20	110
2021	90	20	110
2022	90	20	110
2023	90	20	110

Mill. 2020-kroner

Belønningsavtalen har følgende utbetalingsplan:

	360	80	440
--	-----	----	-----

ATP-samarbeidet får utbetalt 97,9 mill. kroner og 21,7 mill. kroner i tilskudd til reduserte billettpriser på kollektivtransport, til sammen 119,6 mill. kr i 2022. I 2022 ble det utbetalt hhv. 95,1 og 21,3 mill. kr til sammen 116,4 mill. kr i belønningsmidler. Utbetaling fra Statens vegvesen i belønningsavtaleperioden, foretas etter ferdigbehandling av ATP samarbeidets rapport til Statens vegvesen som ble oversendt i januar 2023.

2022 er første normalår etter pandemien i Norge og verden. Antall reisende med kollektivtrafikken er allerede kommet tilbake og passert 2019 nivået. Utviklingen for kollektivtrafikken i Kristiansandsregionen er positivt stigende. Det er stor aktivitet i samfunnet og trafikken med alle transportformer stiger. For første gang på mange år ser vi nå en vekst i personbiltrafikken. Med de ressursene og virkemidlene ATP samarbeidet rår over i dag er det begrenset hvilken nye tiltak som kan settes inn for å stoppe denne trenden. Nye bommer og bomsatser i den nye bompengepakken for fase 3 vil trolig dempe personbiltrafikken endel. Dette vil en først se resultatene av etter at bomsystemet er satt i drift. Parkeringspolitikken til kommunene er et annet viktig politikkområde for å redusere personbiltrafikk i sentrale strøk. Økt satsing på kollektivtrafikken og tilrettelegging for sykkel og gange er positive virkemidler som gjør det lettere å velge bort en biltur.

I revidert budsjett 2023 er det foreslått noen nye tiltak i driftsbudsjettet. Disse framgår av forslag til vedtak og omtales nærmere nedenfor. Når det gjelder belønningsporteføljen er det foreslått noen justeringer og endringer. Det er tidkrevende prosesser å få gjennomført og bygget fysiske tiltak. Vi opplever i stigende grad at tiltak drar langt ut i tid. Et av grepene i revidert budsjett er derfor å sette av midler til forprosjekt og avklaringer, der målet er å sortere og finne de prosjektene som lar seg gjennomføre innenfor økonomiske og

tidsmessige rammer som er håndterbare for samarbeidet. Dette er også omtalt nærmere nedenfor.

Biltrafikk

Byindeksen er utviklet av Statens vegvesen. Den beregner endringen i trafikkmengden på vegnettet i byområder. Byindeksen brukes til oppfølging av byvekstavtaler og belønningsavtaler. Byindeksen omfatter tellepunkter og dermed trafikk i alle de fem kommunene, i motsetning til tidligere målinger i bomstasjonene. Veksten i personbiltrafikk i 2022 sammenlignet med referanseåret 2016 er 2,2% ifølge den nye metoden.

Elbiler har hatt en kraftig økning og andelen som passerer bomstasjonene ligger på i underkant av 26% i 2022. Elbiler betaler halv pris i bommene. Alle personbiler fossile og elektriske telles med på lik linje i forhold til nullvekstmålet. Elbilbestanden reduserer luftforurensning i bymiljøet.

Busstrafikk

Utviklingen i busstrafikken viser en jevn økning. Fra 2014 til 2019 har økningen vært totalt 14,4 %.

Bussbruken gikk raskt ned i 2020 på grunn av Koronapandemien, fra 9,5 mill. reiser til 8,7 mill. reiser. Staten hadde i den tida anbefalt å ikke ta bussen. Det ble derfor ikke kjørt kampanjer for å kjøre kollektiv i 2020 eller i 2021.

Tabellen nedenfor viser passasjerutvikling for de 10 linjene med flest passasjerer og øvrige linjer. Konsekvensen av pandemien vises tydelig for 2020 og 2021 sammenlignet med 2019. For alle linjene samlet var det en økning i passasjerer fra 2021 til 2022, men med noen forskjeller mellom de ulike linjene. For 2022 samlet ble passasjertallet 1,9% lavere enn i 2019.

Linje	2019	2020	2021	2022
M1	1 732 868	1 299 323	1 349 619	1 739 682
M2	1 387 858	1 068 218	1 100 204	1 447 281
15	1 257 736	937 646	948 566	1 253 464
M4	456 653	864 024	902 159	1 186 200
12	1 165 750	869 200	825 747	1 109 990
M3	1 152 700	843 111	862 789	1 100 960
40	520 727	405 757	413 184	570 421
30	467 598	357 085	377 725	504 705
19	399 418	295 809	296 174	382 704
10	330 607	258 169	252 052	318 273
Øvrige linjer	2 836 237	1 542 679	1 533 839	1 874 680
Totalt	11 708 152	8 741 021	8 862 058	11 488 360

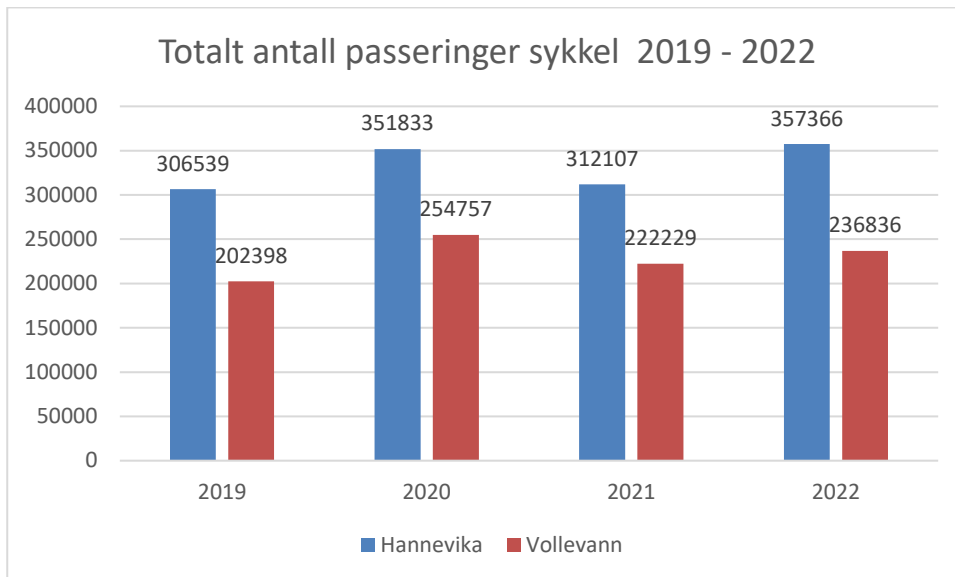
Figur 1 : Antall passasjerer på busslinjene, kilde: AKT

I 2022 ble flexikort ordningen utvidet til å gjelde hele ATP området og det er kjørt markedsførings kampanjer for flexikort ordningen.

Sykeltrafikk

Figuren nedenfor viser antall syklistere på de to viktigste tellepunkter som finnes i Kristiansand: E18 Vollevann og E39 Hannevika.

I 2022 gikk antall syklistere på tellepunktene opp fra året før.

Utførte fysiske tiltak

Belønningsavtalen 2020-2023 ble vedtatt 19. juni 2020. I 2022 er følgende tiltak ferdigstilt fra belønningsmidler og driftsmidler:

- Intensivbelysning på gangfelt i Vågsbygd Ringvei, Slettheiveien og Liane Ringvei
- Fortau langs Flatholmveien
- Asfaltering av snarvei Sømshia 9 – Fuglevikkleiva
- Drenering snarveier, Eidshaven/Justnesskauen
- Nytt fortau inn til idrettsplassen på Birkeland fra RV41
- Nytt fortau i forlengelse av eksisterende fortau på Svåbekk
- Nytt fortau på strekningen mellom Indre Årsnes og Opseng i Høvåg
- Ny sykkelparkering under tak Lillesand ungdomsskole – Sykkelparkering
- Trygg sykkelparkering ved Holta idrettsplass og Viadukten kollektivknutepunkt
- Ny sykkelparkering ved Moseidmoen skole og Vennesla skole
- To gangfelt med intensivbelysning på Hægeland
- Nytt gangfelt i Vennesla sentrum
- Det ble bygd 1 sykkelparkering ved en barnehage i Vennesla, Birkenes, Iveland og Lillesand. I Kristiansand er det påbegynt 2 sykkelparkeringer og det er planlagt oppstart i en tredje barnehage i 2023.
- Digital kartregistrering av sykkelveier mm.

Adferdskampanjer

- Det ble gjennomført tre adferds kampanjer; Sykkelglede, Beintøft og Flexikortkampanjen.
- Mange ulike arrangement med kollektiv, sykkel og gange som tema.
- Bymiljøkonferansen

Regnskap 2022

Driftsregnskapet (Kristiansand kommune):

ATP-driftsregnskap for 2022 viser bundne fonds på 6 543 786 kroner hvorav det foreslås å overføre 6 185 867 kroner.

ATP-driftsmiddelregnskap for 2022 viser et mindreforbruk på 357 919 kr. Regnskapet viser at de fleste prosjektene har blitt gjennomført og utbetalt i 2022.

Belønningsregnskapet (Agder fylkeskommune):

I 2022 er det regnskapsført bruk av 108,2 mill. kr av de samlede belønningsmidlene. I tillegg ble hele den statlige overføringen av tilskudd til reduserte billettpriser utbetalt til AKT; 21,115 mill. kr. Av belønningsmidlene som regnskapsførers i Agder fylkeskommune, ble det overført 0,23 mill. kr av midlene fra belønningsavtalen 2013-2016 til 2023. Tilsvarende ble det overført 0,34 mill. kr fra belønningsavtalen 2017-2019. Fra belønningsavtalen 2020-2023 ble det overført 18,5 mill. kr til 2023. I tillegg er det fondsavsetninger fra tidligere år som gir samlet innestående på fond på totalt 97,9 mill. kr.

Renter på belønningsmidlene beløp seg til 0,56 mill. kr ved utgangen av 2022.

Regnskapene for midler som er ført i Kristiansand kommune (driftsbudsjettet) og i Vest-Agder fylkeskommune (belønningsmidler) er revidert. Endelige revisorgodkjente regnskap er vedlagt i ATP- samarbeidets årsrapport for 2022 (se vedlegg).

Revidering av ATP- budsjettet 2023

I forbindelse med årsavslutningene gjøres det en revidering av budsjettet for inneværende budsjettår. Her fordeles rentemidler fra belønningsmidlene samt eventuelt mindreforbruk fra driftsbudsjettet fra året før. Videre er det foreslått noen omdisponeringer for å skaffe rom for forprosjekt og prosjektering/regulering. Dette for å forberede aktuelle prosjekt for å på denne måten få til raskere gjennomføring.

En revisjon midtveis i budsjettåret bidrar til å sikre gjennomføring av prosjekt ved at disse får blir tilført nødvendige merbevilgninger som dermed sikrer framdriften og gjennomføringen. Alternativet ville være at disse måtte settes på hold i påvente av nytt budsjettvedtak i desember for påfølgende år.

Endringsforslag i revidert budsjett:

31	Planlegging kollektivtrase rutebil området til Bjørndalssletta. Det foreligger ingen konkrete behov for de resterende midlene. 0,9 mill . kr omprioriteres.
42	Reasfaltering viktige kommunale sykkelveier. De planlagte tiltakene er utført. 0,7 mill kr omprioriteres.
66	Oppgradering av holdeplasser (U-utforming). De planlagte tiltakene er utført. 3 mill. kr omprioriteres.
75	Oppgradering av sykkelstøttestrekepunkt. De planlagte tiltakene er utført. 0,4 mill. kr omprioriteres.
78	Hurtiglader el-taxi Kjevik. Det planlagte tiltaket har ikke latt seg gjennomføre. 1 mill. kr omprioriteres.
83	Tiltak kollektivtrase rutebil området til Bjørndalssletta. Det er fortsatt behov for fremkommelighetstiltak for buss på strekningen. Som følge av utbyggingen av Gartnerløkka og behov for omkjøringsvei Vestre Strandgate, Dronningens gate og Østerveien så kan mange av tiltakene ikke gjøres før etter 2028. 3,3 mill. kr omprioriteres.
86	GS- vei Fv3908 Skudeviga – Kilura. Prosjektet er ikke fullfinansiert. Ferdig prosjektert og regulert. Økt tilskudd med 5 mill. kroner.
104	Hurtiglading buss. Behovet for ny ladeinfrastruktur ligger noe fram i tid, etter 2025. Det planlagte tiltaket har ikke latt seg gjennomføre nå. 2,7 mill. kr omprioriteres.
105	Nye hurtigladere el-taxi. Behovet for offentlig engasjement er bortfallt. 1,0 millioner omdisponeres

106	Kvadraturen - mindre fremkommelighetstiltak. Henger sammen med prosjekt 83. Det planlagte tiltaket har ikke latt seg gjennomføre. 1,0 mill. kr omprioriteres.
117	Fv3766 Birketveit, Iveland sentrum. Fortau, ferdigstillelse. Prosjektet er ikke fullfinansiert. Økt tilskudd 3,0 mill. kr.
	Nye prosjekt:
130	Kollektivtiltak infrastruktur. Ny samlepost for blant annet universell utforming av holdeplasser, leskur, fremkommelighetstiltak, snuplasser for buss m.m. Tilskudd 2,0 mill. kr
131	Forprosjekt for aktuelle prosjekt fremover. Samarbeidsområdet trenger flere modne prosjekter samferdselspakke 2 og 3 og belønningsmidler/byvekstavtale. Administrasjonen foreslår å starte forprosjekter for flere prosjekter. Eksempler på saker er fv.3920 Drivenesvegen, sør mot fv.405 (doktorsvingen) i Vennesla, fv.420 Østre kystvei, Helldalsbakken i Lillesand og fv.4234 Toftelandsveien /Rosselandsveien, GS-løsning Brennåsen – Tangvall, Kristiansand. Tilskudd 2,0 mill. kr.
132	Prosjektering/regulering av prosjekter fremover. Når administrasjonen har gjennomført forstudiene av aktuelle prosjekt, så fremmes det en politisk sak for utvalget for å prioritere ett eller flere prosjekt som kan reguleres eller prosjekteres. Tilskudd 3,1 mill. kr.

Samlet foreslås det omdisponeringer for 14,8 mill. kr.

ATP-driftsregnskap for 2022 viser bundne fonds på 6 543 786 kroner hvorav det foreslås å overføre 6 185 867 kroner.

Mindreforbruk i driftsbudsjettet på 357 919 kr foreslås avsatt slik:

1	Strakstiltak	Kr 200 000
2	Folketellere	Kr 100 000
3	Spesialsykler til utlån i barnehage (vedlikehold)	Kr 57 919
	TOTAL	Kr 357 919

1. Strakstiltak

Det foreslås å sette av en sum for enkle tiltak som kan gjennomføres raskt for å forbedre opplevelsen av å sykle og gå. Her tenkes det for eksempel forbedring av kantstein ved overganger.

2. Folketellere

Det er ønskelig å kunne se hvor mange som går på ulike veier eller turområder. Tallene brukes både for prioritering av investeringsprosjekter og for å vise effekten av tilretteleggingen. Tellerne som ønskes å kjøpes inn kan både brukes provisorisk, mobilt eller permanent. Tellerne skal administreres av Kristiansand kommune og kan lånes av alle ATP-kommunene.

3. Spesialsykler til utlån i barnehage (vedlikehold)

Det er kjøpt inn sykler som foreldre kan låne via barnehagen. Disse er blitt mye brukt og det ønskes å sette av en sum til vedlikehold av syklene slik at tilbudet kan opprettholdes.

Vurderinger

Årsberetningen 2022

Den avsluttede pandemien har påvirket samfunnslivet sterkt på en rekke områder.

Kollektivtrafikken har vært sterkt rammet og den statlige ordningen der inntektstap (passasjerinntekter) ble dekket har vært avgjørende for driftsøkonomien her.

Årsberetningen til ATP samarbeidet for 2022 viser at aktivitetsnivået i ATP- samarbeidet er på vei opp etter pandemien. Særlig kollektivtrafikken og det holdningsskapende arbeidet er blitt påvirket, men arbeidet er nå i gang igjen for fullt. Aktiviteten i samfunnet er høy noe som påvirker folks reisevaner og det reises mer innen alle transportformer. Reisevaner er endret og det er vanskelig å fastslå hvordan summen av alle faktorer vil slå ut på trafikkutviklingen i årene framover. En skulle tro at hjemmekontortrenden vil virke dempende på antall jobbreiser. Bompengeløsningen i byområdet vil også virke inn, parkeringspolitikk, tilrettelegging for sykkel og gange sammen med mange andre faktorer.

ATP- samarbeidet og regionen vil uansett ha stort fokus på biltrafikkdempende tiltak og på å endre reisevaner fra privatbil til kollektiv, sykkel og gange. Arbeidet som gjøres er godt integrert i arbeidet med det samlede transportsystemet i regionen og planene som foreligger i en framtidig byvekstavgift med staten.

Forslag til revidert budsjett 2023

I forslaget til revidert budsjett 2023 er alle omdisponeringer finansiert og ATP- budsjettet 2023 i balanse.

Kristiansand, 9. juni 2023

Signe Gunn Myre
Avd.leder Strategi og mobilitet
Agder fylkeskommune

Knut Felberg
Kommunalsjef klima og arealutvikling
Kristiansand kommune